

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL S. B. 2016-08-16 SKUNDO**

2017 m. balandžio 3 d. Nr. S-76 (7-190/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

Ramutei Matkevičienei
T. K.

2017 m. kovo 28 d. posėdyje išnagrinėjusi S. B. (toliau – Pareiškėjas) 2016-08-16 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2016-07-27 sprendimo Nr. 68-203, n u s t a t ė:

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), atsižvelgdama į Pareiškėjo 2016-10-17 pateiktą prašymą sustabdyti skundo nagrinėjimą dėl Inspekcijai pateikto pasiūlymo pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio pagal 2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 71 straipsnio nuostatas, 2016-10-19 posėdyje nusprendė Pareiškėjo skundo nagrinėjimą sustabdyti iki bus pasirašytas atitinkamas susitarimas dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio ar atsisakyta pradėti susitarimo pasirašymo procedūrą.

Komisija, atsižvelgdama į tai, jog aplinkybė, dėl kurios Pareiškėjo skundo nagrinėjimas buvo sustabdytas, yra išnykusi, Komisijos 2017 m. kovo 28 d. posėdyje Pareiškėjo skundo nagrinėjimą atnaujina ir skundą nagrinėja iš esmės.

Inspekcija ginčijamu 2016-07-27 sprendimu Nr. 68-203 atnaujino Pareiškėjo 2016-04-13 skundo nagrinėjimą ir patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2016-03-29 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. FR0682-182, kuriuo Pareiškėjui nurodyta sumokėti į biudžetą 4074,66 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 1451,22 Eur GPM delspinigius ir 407 Eur GPM baudą.

Skundžiamame sprendime nurodoma, kad Kauno AVMI atliko Pareiškėjo GPM, privalomojo sveikatos draudimo įmokų bei valstybinio socialinio draudimo mokų apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą laikotarpiu nuo 2011-01-01 iki 2012-12-31.

Dėl prekybos elektroniniu būdu

Patikrinimo metu Kauno AVMI nustatė, kad tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėjas www.ebay.com (toliau – *Ebay.com*) prekybos sistemoje buvo įregistravęs sąskaitą (elektroninę parduotuvę) „z1“ ir internetu pirkė ir pardavė kompiuterinę techniką ir jos priedus. Atsiskaitymams vykdyti Pareiškėjas kartu su broliu B. B. buvo atidarę elektroninę *PayPal* sąskaitą Nr. (*duomenys neskelbtini*). Pagal Liuksemburgo mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją nustatyta, kad *PayPal* sąskaita Nr. (*duomenys neskelbtini*) atidaryta 2011-01-11, naudotojas – Pareiškėjas, įmonės pavadinimas UAB „P1“, tel. nr. (*duomenys neskelbtini*), elektroninio pašto adresai: (*duomenys neskelbtini*). Elektroninė *PayPal* sąskaita buvo sujungta su Pareiškėjo ir jo brolio B. B. kreditinėmis kortelėmis.

Pagal Liuksemburgo mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją apie į *PayPal* elektroninę sąskaitą gautas lėšas nustatyta, kad Pareiškėjas 2011–2012 m. laikotarpiu *Ebay.com* prekybos sistemoje nuolat pardavė prekių (kompiuterinės technikos ir jos priedų) bei į *PayPal* sąskaitą gavo piniginių lėšų ir elektroninės prekybos sistemoje įsigijo prekių.

Inspekcijos sprendime pažymėta, kad Pareiškėjas ir jo brolis nevedė kompiuterinių prekių pirkimo / pardavimo buhalterinės apskaitos, nepateikė juridinę galią turinčių dokumentų dėl pajamų ir išlaidų priskyrimo atskiriems mokesčių mokėtojams. Todėl sprendžiant klausimą dėl pajamų priskyrimo konkrečioms asmenims buvo vadovautasi sąskaitoje nurodytais elektroniniais pašto adresais. Pareiškėjui buvo priskirtos pajamos, gautos į *PayPal* sąskaitą pagal elektroninį paštą (*duomenys neskelbtini*), o gautos pajamos į *PayPal* sąskaitą pagal elektroninį paštą (*duomenys neskelbtini*) buvo priskirtos Pareiškėjo brolio pajamoms. Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas į *PayPal* sąskaitą gavo 81966 Lt pajamų (2011 m. – 58353 Lt, 2012 m. – 23613 Lt), įsigijo prekių už 201703,83 Lt (2011 m. – 194746,66 Lt, 2012 m. – 6957,17 Lt). *Paypal* sąskaitos aptarnavimo mokesčiai proporcingai paskirstyti pagal pardavimų apyvartą sąskaitos naudotojams, t. y. Pareiškėjui ir jo broliui. Pareiškėjo sąskaitos aptarnavimo mokesčiai sudaro: 2011 m. – 1542,57 Lt, 2012 m. – 1441,73 Lt (iš viso: 2984,30 Lt). Taip pat patikrinimo metu buvo nustatyta, kad Pareiškėjas įsigijo prekių asmeninėms reikmėms (už 6957,17 Lt), kurios nesusijusios su kompiuterinės technikos ar jos priedų įsigijimu ir kurios nepriskirtos veiklos išlaidoms.

Išanalizavus elektroninės prekybos sistemoje pirkėjų paliktus atsiliepimus (adresu (*duomenys neskelbtini*)), nustatyta, kad dalis pirkėjų patvirtino prekių pirkimus (jie įsigijo prekių už apytiksliai 11087 svarų sterlingų (47305 Lt)). Palikti atsiliepimai (nors ir neprivalomi) – tai pardavėjo reitingas *Ebay.com* sistemoje, kuris užtikrina sėkmingą pardavimą ir kuris minėtoje sistemoje yra vienas svarbiausių rodiklių, užtikrinančių pardavimo pajamas.

Apibendrinus patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, konstatuota, kad Pareiškėjo veikla atitiko individualios veiklos požymius, kadangi veikla buvo tęstinė (sandorių pasikartojimas tam tikrą laikotarpį), ja buvo siekiama ekonominės naudos (veikla buvo atlygintina, o siekis gauti pajamų įrodo ekonominės naudos siekimą), klientų atsiliepimai sistemoje parodo, jog ji atitiko versliškumo požymius (klientų poreikių patenkinimas įprastai skatina klientus pirkti, užtikrina pardavėjo patikimumą, tuo pačiu užtikrina didesnę pajamų uždirbimą). Tuo pačiu apskaičiuota, kad minėta Pareiškėjo veikla (prekyba *Ebay.com* sistemoje) buvo nuostolinga. Pareiškėjo veiklos nuostolis 2011 m. sudarė 49405,04 Lt, 2012 m. – 66359,50 Lt.

Iš ginčo medžiagos matyti, kad Pareiškėjo pajamos ir išlaidos iš kompiuterinės technikos prekybos *Ebay.com* sistemoje apskaičiuotos pagal Liuksemburgo mokesčių administratoriaus pateiktus duomenis iš žurnalų. Atkreiptinas dėmesys, kad apskaičiuojant Pareiškėjo pajamas ir išlaidas, buvo įskaičiuojamos sumos, gautos bei sumokėtos pagal (*duomenys neskelbtini*) elektroninį paštą. Todėl patikrinimo akto prieduose pateiktos tik Pareiškėjui priskirtinos sumos, reikšmingos mokesčio bazės apskaičiavimui. Pažymėtina, kad pateiktose ataskaitose matyti tiek įvykdyti sandoriai (*completed*), tiek grąžinimai (*refunded*). Iš pateiktų duomenų matoma, kad grąžinimai buvo įvertinti apskaičiuojant gautas pajamas bei patirtas išlaidas.

Sprendime pažymėta, kad Pareiškėjas negavo individualios veiklos pajamų į asmeninę atsiskaitomąją sąskaitą banke, lėšos buvo gaunamos į maržinę sąskaitą. 2002-07-02 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 8 straipsnio 1 dalies nuostatos numato, kad pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad pajamų, išskyrus pozityviasias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentu, kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos. Pajamos laikomos gautomis, kai jos faktiškai gaunamos, t. y. taikoma bendra pajamų pripažinimo gautomis taisyklė – faktiniu šių pajamų gavimo momentu: kai pajamos gautinos pinigais, jų gavimo momentu laikomas teisės laisvai disponuoti lėšomis atsiradimo momentas (neatsižvelgiant į tai, ar lėšas gyventojas gauna grynaisiais pinigais, ar tie pinigai pervedami į jo sąskaitą banke, ar apmokamos jo išlaidas ir pan.). Sprendime taip pat remiamasi Inspekcijos 2010-10-25 raštu, kuriame nurodyta, kad „įvertinus tai, kad į Kliento turimą maržinę sąskaitą pervestos pinigų sumos (dividendai, palūkanos, finansinių priemonių pardavimo ir kitos pajamos) yra Kliento nuosavybė, o disponavimas jomis apribotas tik Kliento su Banku sudarytų civilinių sutarčių pagrindu ir bet kuriuo metu, Kliento nurodymu, sumos iš maržinės sąskaitos gali būti pervestos į kliento atsiskaitomąją sąskaitą, manome, kad gyventojas pajamos, iš operacijų platformoje, turėtų būti pripažįstamos tada, kai jos gaunamos į maržinę sąskaitą.“ Atsižvelgiant į šį teisinį reglamentavimą, Inspekcijos sprendime teigiama, kad Pareiškėjo gautos pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu į maržinę sąskaitą. Aplinkybė, kad Pareiškėjas iš maržinės sąskaitos nepersivedė pinigų į savo asmeninę sąskaitą, pajamų gavimo momento nustatymui įtakos neturi.

Atsakydama į Pareiškėjo teiginį, kad dalis prekių buvo pirktas draugams, Inspekcija pabrėžė, kad byloje nėra įrodymų, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, kad prekės buvo perleistos kitiems asmenims, taip pat įrodymų, leidžiančių nustatyti, kurios pirktos prekės buvo skirtos Pareiškėjo asmeniniams poreikiams, o kurios, kaip teigia Pareiškėjas, perleistos draugams. Taip pat Pareiškėjas nepateikė dokumentų, pagrindžiančių pajamų gavimą už perleistas prekes (jeigu jos realiai buvo perleistos).

Inspekcija sprendime kritiškai įvertino Pareiškėjo kartu su skundu Inspekcijai pateiktas 2011-09-20, 2011-07-09, 2011-11-25, 2011-05-10, 2011-09-07, 2011-12-03 pirkimo–pardavimo sutartis, kuriose nurodoma, kad Pareiškėjas už atitinkamą atlygį perleidžia sutartyse nurodytas prekes broliui, nes: 1) Pareiškėjas minėtų pirkimo–pardavimo sutarčių nepateikė patikrinimo metu, o pateikė jas kartu su skundu, todėl tai įvertinta kaip gynybinė Pareiškėjo pozicija; 2) Pareiškėjas neįrodė prekių realaus tiekimo, nes didelės dalies parduodamų prekių nebuvo įmanoma identifikuoti pagal pirkimo–pardavimo sutartyse nurodytus duomenis, nors *PayPal* transakcijose buvo nurodomi tikslūs prekių (kompiuterinės įrangos ir detalių) pavadinimai, modeliai, tikslios techninės charakteristikos; daugumos kompiuterinių detalių nurodytų pirkimo–pardavimo sutartyse visiškai nebuvo tarp per *PayPal* pirktų ir parduotų detalių; pirkimo–pardavimo sutartyse nebuvo nurodomos kompiuterinių detalių kainos, nors *PayPal* transakcijose buvo nurodomos konkrečios kainos kiekvienai prekei atskirai (sprendimo 6–7 psl.); 3) Pareiškėjas neįrodė realaus atsiskaitymo pagal sutartis, nes nėra pagrindžiančių atsiskaitymą pagal šias pirkimo–pardavimo sutartis dokumentų, kai tuo tarpu kitus atsiskaitymus broliai vykdė tik per *PayPal* ir banko sąskaitas. Sprendime pabrėžta, kad į minėtas sutartis taip pat nebuvo atsižvelgta ir Pareiškėjo brolio atžvilgiu priimtame 2016-05-13 Kauno AVMI sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (04.7.2)-FR0682-297. Pateikti dokumentai įvertinti kaip Pareiškėjo ir jo brolio gynybinė pozicija siekiant sumažinti mokėtinus mokesčius.

Sprendime remiamasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2011-04-14 nutartimi adm. byloje Nr. A442-1111/2011, kurioje teismas pažymėjo, kad „Dėl įrodymų vertinimo kuomet, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, egzistuoja praktika, jog įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar pinigų sumos mokesčių mokėtojui realiai buvo ar nebuvo perduotos, t. y. gautos ar negautos pajamos. Taigi išvados apie mokesčių mokėtojo tam tikrų civilinių sandorių pagrindu gautų pajamų realumą darytinos sistemiškai bei kompleksiskai įvertinus visus tiesioginius bei netiesioginius įrodymus, pagrindžiančius ar paneigiančius objektyvų pajamų

gavimo faktą. Vien atskirų formalių įrodymų (pvz., paprasta rašytine ar notarine forma sudarytų sutarčių) apie pajamas pateikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, patvirtinto visapusiška pajamų gavimo faktinių aplinkybių analize, paties pajamų gavimo nepagrindžia“.

Dėl Pareiškėjo gautų pajamų užsienio valiuta konvertavimo į litus, Inspekcija pažymėjo, kad pagal tikrinamuoju laikotarpiu galiojusias GPMĮ 10 straipsnio 1 dalies nuostatas, jeigu individualia veikla besiverčiantis gyventojas pajamas gauna užsienio valiuta, tai jų gavimo momentu pajamos apskaičiuojamos pagal tą dieną galiojusį lito ir bazinės valiutos oficialų kursą ar pagal Lietuvos banko nustatytą lito ir užsienio valiutos santykį. Užsienio valstybėse gautas pajamas gyventojas turi apskaičiuoti ir nurodyti litais pagal oficialų lito ir euro kursą arba pagal oficialų lito ir atitinkamos užsienio valiutos santykį, kurį Lietuvos bankas buvo nustatęs tokių pajamų faktinio gavimo dieną. Jeigu tikslaus pajamų gavimo momento gyventojas negali nustatyti (pvz., pajamos buvo gaunamos periodiškai), tai sumas turi apskaičiuoti ir nurodyti litais pagal oficialų lito ir euro kursą arba pagal oficialų lito ir atitinkamos užsienio valiutos santykį, kurį Lietuvos bankas buvo nustatęs paskutinę mokesčio laikotarpio, už kurį deklaruojamos pajamos, dieną. Vadinasi, pajamos, gautos užsienyje, turi būti konvertuojamos pajamų gavimo dienos Lietuvos ir užsienio valiutos kursu arba buvusiu paskutinę mokesčio laikotarpio dieną. Sprendime pabrėžta, kad gyventojas, vykdančio individualią veiklą, mokesčio laikotarpis yra kalendoriniai metai. Inspekcija, vertindama Pareiškėjo pajamų ir išlaidų sumas, šias sumas konvertavo atsižvelgdama į Lietuvos banko fiksuotą lito ir euro santykį, taip pat lito ir Didžiosios Britanijos svaro santykį kiekvieno mėnesio paskutinei dienai, nors galėjo pasinaudoti įstatyme numatyta teise konvertuoti valiutą kalendorinių metų paskutinę dieną galiojusiu valiutos kursu. Pasirinkdama užsienio valiutos ir lito kursą konvertuoti remiantis valiutų santykiu kiekvieno mėnesio paskutinę dieną, Inspekcija siekė kuo objektyviau įvertinti pajamas ir išlaidas, o tuo pačiu įvykdyti įstatyme apibrėžtą pareigą priimti objektyvius sprendimus bei kuo tiksliau apskaičiuoti mokėtinas sumas.

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo 70 straipsnio nuostatų taikymo pagrįstumo

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ, Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 patvirtintomis Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklėmis (toliau – Taisyklės), Konstitucinio Teismo ir LVAT praktika, sprendime aptarė MAĮ 70 straipsnio turinį, taikymo pagrindus, vertinimo šaltinius. Inspekcija pabrėžė, kad mokesčių administratorius įgyja teisę apskaičiuoti mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą esant dviem būtinoms sąlygoms, kurių buvimas sudaro prielaidas taikyti šioje teisės normoje įtvirtintą elgesio modelį: pirma, mokėtino mokesčio dydžio negalima apskaičiuoti (nustatyti) įprastine atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka ir, antra, to padaryti (apskaičiuoti mokesčio) negalima dėl to, jog mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas: (1) apskaičiuoti mokesčius, (2) bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, (3) tvarkyti apskaitą, (4) saugoti apskaitos ar kitus dokumentus (LVAT 2010-11-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-1542/2010).

Sprendime nurodoma, kad mokesčio patikrinimas inicijuotas, atlikus Pareiškėjo mokesčio tyrimą, kurio metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2011–2012 metų laikotarpiu *PayPal* sistemoje gavo pajamas už parduotas prekes bei įsigijo prekių ir patyrė išlaidų, kurios viršijo gautas pajamas. Nustačius, kad veikla atitinka individualios veiklos požymius, pripažintas veiklos nuostolis. Pareiškėjui buvo įteiktas mokesčių administratoriaus nurodymas pateikti paaiškinimą apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti. Pareiškėjas 2015-12-09 pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė duomenis apie turimą turtą, pinigines lėšas ir šeimos apytiksles išlaidas. Mokesčio patikrinimo metu, įvertinus Pareiškėjo ir jo sutuoktinės A. B. pateiktų deklaracijų, paaiškinimų apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius, jų pagrindimą, apytiksles vartojimo bei kitas išlaidas, kitus duomenis, nustatyta, kad Pareiškėjo šeima 2011–2012 metais turėjo pajamų 120131 Lt (2011 m. – 59050 Lt, 2012 m. – 61081 Lt) iš nenustatytų šaltinių. Inspekcijos nuomone, nustatytos aplinkybės pagrindžia mokesčių bazės nustatymą pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Dėl piniginių lėšų likučio mokesčio laikotarpio pradžiai

Inspekcijos sprendime pažymėta, kad Pareiškėjo ir jo sutuoktinės atžvilgiu buvo atliktas mokestinis patikrinimas už 2007–2010 metų laikotarpį, kurio metu nustatytas Pareiškėjo pinigų likutis laikotarpio pabaigai, t. y. 2010-12-31. Inspekcijos 2013-10-22 surašytame patikrinimo akte Nr. 04.2.2-AU16-31 konstatuota, kad „Pareiškėjo faktiškai patirtos išlaidos 176561,53 Lt suma viršijo Pareiškėjo gautas pajamas. Įvertinus Pareiškėjo sutuoktinės 2010-01-01 dienai galimai turėtą piniginių lėšų likutį 11790,81 Lt, šia suma dengiama Pareiškėjo faktiškai patirtų išlaidų dalis ir nustatoma, kad Pareiškėjo faktiškai patirtos išlaidos 164770,72 Lt suma viršijo mokėtojo gautas pajamas. Mokėtojo sutuoktinės grynų pinigų likučio 2010-01-01 dienai nelieka“. Remiantis pasibaigusio mokestinio ginčo dėl ankstesnio Kauno AVMI surašyto patikrinimo akto rezultatais, ginčo atveju vertinta, kad Pareiškėjas ir jo sutuoktinė grynųjų piniginių lėšų likučio laikotarpio pradžia neturėjo.

Dėl mokestinės bazės nustatymo teisingumo tikrinamuoju laikotarpiu

Patikrinimo akte pateikta detali informacija bei paskaičiavimai dėl Pareiškėjo ir jo sutuoktinės pajamų ir išlaidų apskaičiavimo tikrinamuoju laikotarpiu, todėl Inspekcijos sprendime buvo pasisakyta tik dėl Pareiškėjo ginčijamų sumų ir bendrai aptarta nustatyta mokestinė bazė už 2011–2012 metus.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Inspekcija, pagal įvertinimą apskaičiuodama Pareiškėjo GPM bazę, naudojosi Taisyklių 29 punkte nustatytais informacijos šaltiniais, t. y. vadovavosi gauta informacija: Pareiškėjo ir jo sutuoktinės operatyvaus ir mokestinio tyrimo metu surinktais duomenimis, bankų sąskaitų išrašais; asmenų paaiškinimais; Inspekcijos turima informacija; VĮ „Regitra“ ir VĮ „Registru centras“ duomenimis, Liuksemburgo mokesčių administratoriaus duomenimis bei kita patikrinimo metu surinkta informacija.

Inspekcija, atsakydama dėl Pareiškėjo argumento, kad mokesčių administratorius, apskaičiuodamas šeimos pajamų ir išlaidų balansą, neįvertino sutuoktinės pinigų išėmimų iš banko (2011 m. – 11000 Lt, 2012 m. – 6620 Lt), sprendime pažymėjo, kad, apskaičiuojant šeimos pajamų ir išlaidų balansą, minėtos pinigines lėšos buvo įvertintos tiek 2011 metais, tiek ir 2012 metais (patikrinimo akto 6 dalis). Sprendime nurodoma, kad sutuoktinė 2011 metais į bankinę sąskaitą gavo 24799,79 Lt pajamų ir patyrė 24532,44 Lt išlaidų, įskaitant ir iš sąskaitos išimtą 11000 Lt sumą, nustatytas sutuoktinės 2011 metų bankinis balansas – 272 Lt. Sutuoktinė 2012 metais į sąskaitą banke gavo 31212,77 Lt ir patyrė 31484,92 Lt išlaidų, įskaitant ir iš sąskaitos išimtą 6620 Lt sumą, nustatytas 2012 metų piniginių lėšų banke balansas – 0 Lt.

Iš Inspekcijos sprendimo matyti, kad įvertinus Pareiškėjo ir sutuoktinės turėtą 5 Lt likutį banke metų pradžioje, 2011 metų 46802 Lt disponuojamas pajamas bei 102091 Lt nustatytas patirtas išlaidas, 3766 Lt bendrą piniginių lėšų likutį banke 2011 metų pabaigoje, taip pat bendrą 0 Lt piniginių lėšų likutį ne banke 2011 m. pabaigoje, nustatyta, kad **2011 metų išlaidos 59050 Lt** (5 Lt + 46802 Lt - 102091 Lt – 3766 Lt) viršijo gautas pajamas.

Įvertinus Pareiškėjo ir jo sutuoktinės turėtą 3766 Lt piniginių lėšų likutį banke metų pradžioje, 2012 metų 72682 Lt disponuojamas pajamas bei 137529 Lt nustatytas patirtas išlaidas, 0 Lt bendrą piniginių lėšų likutį banke 2012 metų pabaigoje, taip pat bendrą 0 Lt piniginių lėšų likutį ne banke 2012 m. pabaigoje, nustatyta, kad **2012 metų išlaidos 61081 Lt** (3766 Lt + 72682 Lt - 137529 Lt) viršijo gautas pajamas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 3.87 straipsnio 1 dalies ir 4.73 straipsnio nuostatomis, pajamos iš nenustatytų šaltinių sutuoktiniams paskirstytos po ½ dalį kiekvienam t. y. Pareiškėjo pajamos iš nenustatytų šaltinių už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2012-12-31 sudarė 60065,60 Lt.

Inspekcija, įvertinusi pateiktus įrodymus bei atsižvelgusi į tai, kad Pareiškėjas ir sutuoktinė nepateikė jokių objektyvių įrodymų, paneigiančių mokesčių administratoriaus patikrinimo metu nustatytų faktinių aplinkybių, sprendimu konstatavo, kad teisingai ir pagrįstai Pareiškėjui apskaičiuotos kitos, t. y. 60065,60 Lt pajamos.

Dėl pajamų priskyrimo sutuoktiniams

Inspekcija, atsakydama į Pareiškėjo argumentą, kad individualios veiklos nuostolis (patikrinimo akte traktuotas kaip pajamos iš nenustatytų šaltinių) neturi būti dalijamas lygiomis dalimis su buvusią sutuoktine, vadovaudamasi GPMĮ 10 straipsnio 6³ punkto nuostatomis,

sprendime pažymėjo, kad pagal GPMĮ 10 straipsnio 6³ punkto nuostatas, kai sutuoktiniai vykdo individualią veiklą ir iš tos veiklos gauna pajamų, laikoma, kad kiekvieno sutuoktinio individualios veiklos pajamos deklaruojamos ir apmokestinamos kaip atskiro gyventojų, gaunančio būtent jo vykdomos veiklos pajamas. Inspekcija sprendime neginčija šio teisinio reglamentavimo ir pritarė Pareiškėjo argumentams, kad pajamos iš nustatytos individualios veiklos turi būti priskiriamos tik jam asmeniškai. Tai galima pastebėti iš patikrinimo akto 10 dalies, kurioje pateikti šeimos balanso apskaičiavimo duomenys, o individualios veiklos nuostolis buvo priskirtas prie gyventojų, bet ne sutuoktinės išlaidų. Pareiškėjo pajamų pripažinimą jam asmeniškai rodo ir tai, kad Kauno AVMI, patikrinimo metu apskaičiuotas kompiuterinės technikos pardavimo pajamas bei išlaidas, perskaičiuojant mokesčius patikslinančios deklaracijos pagrindu, šias pajamas ir išlaidas nurodė Gyventojų pajamų mokesčio deklaracijos GPM308 V priede, kur deklaruojamos individualios veiklos pajamos. Tačiau patikrinimo metu nustatė, kad Pareiškėjo veikloje buvo patirtas didžiulis nuostolis, o Pareiškėjas nepagrindė iš kokių šaltinių dengė šias išlaidas, vadovaujantis MAĮ 70 straipsniu, minėtos pajamos buvo priskirtos kitoms pajamoms, kurios nėra prilyginamos individualios veiklos pajamoms. Jos apskaičiuojamos vadovaujantis minėtu MAĮ 70 straipsniu tais atvejais, kai nėra žinomi pajamų šaltiniai, iš kurių mokesčių mokėtojas (jo sutuoktinis) dengia nustatytas mokėtojo (šeimos) patirtas išlaidas. Remiantis CK 3.87 straipsnio 1 dalies ir 4.73 straipsnio nuostatomis, apskaičiuotos sumos padalintos sutuoktiniams po lygiai, nes Pareiškėjas tikrinamuoju laikotarpiu buvo sudaręs santuoką su A. B. . Patikrinimo metu, prašant pateikti Pareiškėjo šeimos išlaidas, Pareiškėjas neginčijo jų bendro ūkio ir patirtų bendrų sąnaudų, taip pat nurodė bendras apytiksles šeimos išlaidų sumas. Bendro ūkio bei bendrų išlaidų neginčijo ir Pareiškėjo sutuoktinė mokesčių administratoriui patikrinimo metu 2016-02-05 pateiktame paaiškinime, kur ji teigė, kad sutuoktinio pateiktos šeimos išlaidos yra bendros. Sutuoktinė taip pat patvirtino, kad nors ir negyvena kartu, tačiau už viską mokėjo pusiau.

Dėl menamų palūkanų apskaičiavimo tikslingumo ir teisingumo (pajamų natūra)

Nustatyta, kad pagal 2009-01-07 paskolos sutartį Pareiškėjas gavo iš V. K. 500000 Lt paskolą. Sutartyje nurodytas paskolos grąžinimo terminas 2014-01-07, palūkanos nenumatytos. Sprendime pažymėta, kad Pareiškėjas nepateikė paskolos grąžinimą įrodančių dokumentų, atlikus Pareiškėjo banko sąskaitų išrašų analizę taip pat nenustatyta, kad V. K. paskola būtų grąžinta. Kauno AVMI, vadovaudamasi GPMĮ 2 straipsnio 15 dalimi, 9 straipsniu („Pajamos natūra“ nuostatomis, įsigaliojusiomis 2010-01-01 ir taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2010 metų ir vėlesnių laikotarpių pajamas), Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto finansų ministro 2009-05-19 įsakymu Nr. 1K-162 „Dėl Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), ir atsižvelgusi į tai, kad nuo 2010-01-01 pajamomis natūra pripažįstama gyventojų nauda, gauta natūra, kai gyventojas už kreditus (arba) paskolą moka lengvatines palūkanas, neatitinkančias rinkos kainos, arba jų nemoka, konstatavo, kad Pareiškėjas, nemokėdamas palūkanų už suteiktą paskolą, gavo ekonominės naudos – pajamų natūra. Mokesčių administratorius, vadovaudamasis Aprašo 7 punktu ir taikydamas Lietuvos banko http://www.lb.lt/stat_pub/statbrowser.aspx?group=7279 skelbiamas paskolų namų ūkiams kitiems tikslams palūkanų normas, Pareiškėjui už 2011–2012 metus apskaičiavo 53850 Lt menamų palūkanų, iš jų: 2011 m. – 28650 Lt (500000 x 5,73 %), 2012 m. – 25200 Lt (500000 x 5,04 %). Apskaičiuotos menamos palūkanos priskirtos Pareiškėjo kitoms su darbo santykiais nesusijusioms ir ne individualios veiklos apmokestinamosioms pajamoms, nuo kurių apskaičiuota 8077 Lt GPM (už 2011 m. – 4297 Lt (28650 x 15%), už 2012 m. – 3780 Lt (25200 x 15%)).

Inspekcija, įvertinusi patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, sprendimu konstatavo, kad Pareiškėjas, nemokėdamas palūkanų už paskolą, 2011–2012 metais gavo 53850 Lt pajamų natūra, nuo kurių pagrįstai apskaičiuotas mokėtinas 8077 Lt GPM.

Pareiškėjas su skundžiamu sprendimu nesutinka ir prašo Komisijos jį panaikinti.

Pareiškėjas Komisijai pateiktame skunde ginčija pajamų ar ekonominės naudos gavimą parduodant per *Ebay.com* prekybos sistemą įsigytas prekes, kadangi *PayPal* sąskaitą atsidarė savo reikmėms, taip pat nenustatyta, kad jis iš *Paypal* sąskaitos į savo sąskaitą būtų pervedęs pinigus.

Nurodo, kad už dalį prekių *Ebay.com* sistemoje buvo atsiskaityta kreditine kortele, o Pareiškėjas kreditine kortele nesinaudojo ir neatsiskaitinėjo, atsiskaitinėjo pirkėjai tiesiogiai, tačiau tai nėra įvertinta. Taip pat patikrinimo metu neįvertintos draugams pirktos bei broliui perleistos prekės. Pareiškėjas tvirtina, kad jo sutuoktinė nėra susijusi su jo vykdyta elektronine prekyba, kadangi tikrinamuoju laikotarpiu jie kartu negyveno ir nevedė bendro ūkio; be to, neteisingai apskaičiuoti šeimos piniginiai likučiai ne banke tikrinamojo laikotarpio pradžioje.

Dėl prekybos elektroniniu būdu

Pareiškėjas nurodo, kad *Ebay.com* prisiregistravo kartu su broliu B. B. norėdami įsigyti prekių sau, savo šeimai bei draugams. *PayPal* paskyroje Pareiškėjas užsiregistravo ir atsidarė sąskaitą, atsiskaitymui už prekes, brolis sąskaita beveik nesinaudojo. Pareiškėjas nemanė, kad tai gali būti traktuojama kaip individuali veikla, dėl to, nei išrašų, nei dokumentų iš šios prekybos nekaupė ir nesaugojo. Pareiškėjas pabrėžia, kad ne į vieną iš jo turimų asmeninių sąskaitų iš *PayPal* nebuvo pervesta jokia pinigų suma, t. y. jokių pajamų iš elektroninės prekybos, kaip tai apibrėžta GPMĮ 8 straipsnio 1 dalyje, nėra gavęs.

Iš Liuksemburgo pateikto *PayPal* ir *Ebay.com* sandorių žurnalo (*Transaction Log*) kopijų matyti, kad per internetinių aukcionų ir elektroninės prekybos svetainę *Ebay.com* už nupirktas prekes buvo mokama daugeliu atvejų per *PayPal*, tačiau yra atvejų ir atsiskaitant kreditine kortele, tačiau Pareiškėjas teigia, kad nesinaudojo kreditine kortele ir neatsiskaitinėjo už prekes. Pareiškėjas teigia, kad pirkė ir pardavinėjo tik *PayPal* turėtų lėšų apimtyje, iš turimos banko sąskaitos nebuvo vykdyti jokie atsiskaitymai už įsigytas prekes. Pareiškėjas nurodo, kad jokios ekonominės naudos iš šios veiklos negavo, todėl dėl didelių aptarnavimo mokesčių uždarė minėtą *PayPal* sąskaitą.

Skunde nurodoma, kad patikrinimo metu liko neįvertintos ir prekės, kurios buvo draugų ir kt. pažįstamų asmenų užsakytos per *Ebay.com*, apmokėtos iš brolio kreditinės kortelės ir atsiųstos į Lietuvą Pareiškėjo vardu, dėl to broliui apskaičiuota daugiau pajamų nei įsigyta prekių, o Pareiškėjui priešingai, dėl to 2011 metais buvo surašytos pirkimo–pardavimo sutartys (23330 Lt sumai), t. y. prekės perleistos (parduotos) broliui B. B. Prekės nebuvo smulkiai apibūdintos, tačiau tai buvo prekės įsigytos per *PayPal*. Pareiškėjas nurodo, kad jis ir jo brolis patikrinimo metu nebuvo pateikę 2011 metais surašytų prekių perpirkimo sutarčių (2012 metais sutartys nebuvo surašytos), nes nežinojo, kokia informacija naudojosi mokesčių administratorius ir kaip skaičiavo, nenorėjo sudvigubinti pirkimų / pardavimų.

Pareiškėjas pabrėžia, kad dalis prekių buvo įsigytos jo vardu, tačiau parduotos brolio. Šį faktą įrodo B. B. patikrinimo metu surinkta priešpriešinė informacija ir Pareiškėjo patikrinimo metu nustatyti brolio apmokėjimai per banką, kurie, sudarant „šeimos balansą“ priskirti Pareiškėjo išlaidoms „Pagal atsiskaitomųjų sąskaitų išrašus nustatyta, kad 2011 m. B. B., į S. B. atsiskaitomąsias sąskaitas pervadė 24003 Lt ir įvairiais mokėjimais, kurių paskirtyje nurodyta „už S. B.“, sumokėjo 5885,94Lt (iš viso 2011 m. – 29888,94 Lt). 2012 m. į S. B. atsiskaitomąsias sąskaitas pervadė 1970 Lt ir įvairiais mokėjimais, kurių paskirtyje nurodyta „už S. B.“, sumokėjo 27503,59 Lt (iš viso 2012 m. – 29473,59 Lt).“

Pareiškėjo nuomone, jo pateiktų prekių pirkimo–pardavimo sutarčių neįvertinimas pažeidžia MAĮ 153 straipsnio 3 dalį, kurioje numatyta, jog mokesčių mokėtojas privalo pateikti centriniam mokesčių administratoriui visus dokumentus ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu ir savo reikalavimą. Nurodytų dokumentų ir įrodymų nepateikęs mokesčių mokėtojas praranda teisę jais remtis tolesnio ginčo nagrinėjimo ikiteisminėje mokesčių ginčą nagrinėjančioje institucijoje metu, išskyrus atvejus, kai apie negalimumą juos pateikti (nurodant svarbias to priežastis) buvo nurodyta pateiktame mokesčių mokėtojo skunde ar mokesčių administratorius, neturėdamas pagrindo, atsisakė priimti mokesčių mokėtojo pateiktus dokumentus ir įrodymus.

Pareiškėjas skunde remiasi GPMĮ 18 straipsnio 12 dalies nuostatomis, ir nurodo, kad 2010 metais ir vėlesniais mokesčiais laikotarpiais, siekiant palengvinti administracinę našta individualią veiklą vykdančioms asmenims, apskaičiuojant individualios veiklos apmokestinamąsias pajamas, GPMĮ nustatyta alternatyvi gyventojų individualios veiklos pajamoms tenkančių išlaidų pripažinimo leidžiamais atskaitymais tvarka, t. y. gyventojas, gavęs

individualios veiklos pajamas, leidžiamoms atskaitymams gali priskirti 30 proc. gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų sumos. Atimant minėtą (leidžiamais atskaitymais laikomą) sumą nėra reikalaujama faktines išlaidas pagrįsti atitinkamais dokumentais. Pareiškėjas teigia, kad nagrinėjamu atveju turėjo būti pritaikytos minėtos nuostatos ir gautos pajamos apmokestintos 5 proc. GPM tarifu.

Dėl pajamų ir išlaidų priskyrimo sutuoktiniams lygiomis dalimis

Skunde nurodoma, kad Pareiškėjo vykdyta individuali veikla per *Ebay.com* buvo nuostolinga ir buvusi sutuoktinė A. B. nėra susijusi su Pareiškėjo vykdyta elektronine prekyba, kadangi su sutuoktine negyvena nuo 2009 metų, sutuoktinė nieko apie Pareiškėjo prekybą nežinojo. Patikrinimo metu A. B. nebuvo Lietuvoje, todėl paaiškinime apie turimą turtą bei pinigines lėšas Pareiškėjas nenurodė buvusios sutuoktinės su darbo santykiais susijusių pajamų – 11941,94 Lt, individualios veiklos pajamų 12642,80 Lt bei turimų piniginių lėšų laikotarpio pradžia ne banke 29500 Lt, kadangi jų nežinojo. Apytikslės vartojimo bei kitas išlaidas Pareiškėjas nurodė bendrai, kaip šeimos. Pareiškėjas teigia, kad A. B. laikotarpiu nuo 2011-08-08 iki 2013-06-06 vykdė individualią veiklą pagal pažymą – draudimo agentų ir brokerių veikla (EVRV kodas 662200) ir tiriamuoju laikotarpiu deklaravo pajamas bei teikė Metines pajamų deklaracijas (GPM308). Remiantis GPMĮ 10 straipsnio 6³ punkto nuostatomis Pareiškėjo veiklos rezultatas (nuostolis, patikrinimo akte traktuotas kaip pajamos iš nenustatytų šaltinių) neturi būti dalinamas lygiomis dalimis su sutuoktine.

Pareiškėjas pabrėžia, kad ankstesnio mokestinio patikrinimo metu buvo atsižvelgta į aplinkybę, kad Pareiškėjas negyvena kartu su sutuoktine nuo 2009 metų ir patikrinimo aktas buvo surašytas tik Pareiškėjui.

Skunde cituojama LVAT 2013 balandžio 1-30 d. praktikos apžvalga „*Dėl pajamų pripažinimo gautų abiejų sutuoktinių lygiomis dalimis apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčiu tikslais, kai nėra žinomas pajamų šaltinis*“. Joje išdėstyta nuostata, kad „*<...> mokesčių mokėtojas – asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokesį. Mokesčio mokėtojas yra vienas iš esminių (pagrindinių) atitinkamo mokesčio elementų, kuris gali būti nustatomas (apibrėžiamas) tik įstatymu (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2000 m. kovo 15 d., 2002 m. birželio 3 d., 2003 m. lapkričio 17 d., 2004 m. rugsėjo 2 d., 2006 m. sausio 24 d., 2006 m. rugsėjo 26 d. nutarimus). Tai taip pat implikuoja, jog atitinkamame mokesčio įstatyme pateikta mokesčio mokėtojo sąvoka (jos turinys) negali būti aiškinama plečiamai (šiuo klausimu, žr. LVAT 2013-04-15 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-27/2013). Šių bendrųjų taisyklių kontekste pažymėtina, kad vadovaujantis ginčo teisiniams santykiams taikytiniais GPMĮ 2 straipsnio 3 dalimi, 3 ir 4 straipsniais (2002 m. liepos 2 d. įstatymo Nr. IX 1007 redakcija), konstatuotina, jog GPM įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punkte (2004 m. balandžio 8 d. įstatymo Nr. IX-2103 redakcija) numatytu atveju (ši nuostata įtvirtina, jog „pajamų <...> gavimo momentu laikomas momentas <...>, kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos <...>“) GPM mokėtoju pripažįstamas gyventojas (konkretus fizinis asmuo), kuris faktiškai bet kokia forma gavo pajamų, kurios yra GPM objektas jų gavimo momentu. <...>“. Pareiškėjas nurodo, kad LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2013 m. sausio 7 d. priimtoje nutartyje administracinėje byloje Nr. A-602-2280/2012 akcentuota, kad „<...> aplinkybė, jog atitinkamos pajamos laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe pagal Civilinio kodekso nuostatas, nėra pakankama pripažinti, kad šias pajamas faktiškai yra gavę kiekvienas iš sutuoktinių GPM įstatymo nuostatų prasme. Toks plečiamasis GPM įstatymo 3 straipsnio (2002 m. liepos 2 d. įstatymo Nr. IX-1007 redakcija), skaitomo kartu su to paties įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu (2004 m. balandžio 8 d. įstatymo Nr. IX-2103 redakcija), aiškinimas akivaizdžiai neatitiktų šių nuostatų vertinimo kitų GPM įstatymo nuostatų kontekste. Todėl vien ta faktinė aplinkybė, jog ginčo pajamos pagal privatinės teisės nuostatas yra laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe, savaime neleidžia pripažinti pareiškėjo ir jo sutuoktinės lygiomis dalimis gavusiais ginčo pajamas apmokestinimo GPM tikslais.“*

Pareiškėjas atkreipia dėmesį į patikrinimo akte nurodytus duomenis lentelėje „A. B. piniginių lėšų judėjimas AB „Swedbank“ sąskaitoje Nr. (duomenys neskelbtini) laikotarpiu nuo 2011-01-01 iki 2012-12-31“, kurioje užfiksuoti grynų pinigų išėmimai iš banko 2011 m. –

11000 Lt ir 2012 m. – 6620 Lt. Sudarant pajamų – išlaidų balansus už 2011–2012 metus, pagal kuriuos nustatyta, kad Pareiškėjo šeimos išlaidos viršija pajamas, šios sumos pajamose ar likučiuose ne banke nurodytos, nors banko likučiai nurodyti tokie, kokie faktiškai buvo, t. y. įvertinus išimtas pinigines lėšas. Pareiškėjas pabrėžia, kad išimti pinigai niekur nedingo, jie turėjo atsispindėti likučiuose grynaisiais pinigais, o tai įtakoja piniginių likučių tiek banke, tiek ne banke apskaičiavimą. Atsižvelgiant į tai ir į A. B. turėtą ne banke piniginių likutį (A. B. parodymu 29500 Lt), (nors, tai yra jos asmeniniai pinigai), šeimos piniginiai likučiai ne banke, Pareiškėjo nuomone, patikrinimo akte apskaičiuoti neteisingai.

Pareiškėjas teigia, kad, deklaruojant pajamas, individualios veiklos nuostolis nesiskaičiuoja, vadinasi pajamų iš individualios veiklos gauta 0 Lt, todėl skundo 12–13 puslapyje pateikia perskaičiuotą 2011–2012 metų savo ir sutuoktinės pajamų–išlaidų balansą.

Dėl menamų palūkanų (pajamų natūra)

Pareiškėjas skunde nesutinka su pajamų natūra apskaičiavimu, teigdamas, jog pagal principą *lex retro non agit* teisės aktai taikomi tiems faktams ir pasekmėms, kurios atsiranda po šių teisės aktų įsigaliojimo. Nuo 2009 m. sausio 1 d. gyventojų gauta nauda pripažįstama pajamomis, gautomis natūra, vadovaujantis GPMĮ 9 straipsniu. Konstatavus pajamas natūra, visų pirma, reikia nustatyti ekonominiais dėsniais pagrįstą siekį duoti ar gauti naudą konkrečiam asmeniui.

Pareiškėjas nesutinka, kad, sudarydamas minėtą beprocentinę paskolos sutartį, gavo naudos, nes paskolos sutartimi yra įsipareigojęs grąžinti paskolos davėjui gautą sumą, tokiu būdu Pareiškėjas ne tik negauna pajamų (naudos) paskolos sumos apimtyje, bet būtent dėl prievolės grąžinti minėtą sumą negauna ir jokios mokestinės naudos.

Beprocentinė paskolos sutartis su V. K. (su kuriuo nesieja jokie darbo santykiai, paskola gauta ne gyvenamajam būstui įsigyti ar statyti) buvo sudaryta 2009-01-07, t. y. laikotarpiu, kai pagal galiojančius teisės aktus gyventojų nauda, gauta naudojantis paskola be palūkanų, nebuvo laikoma pajamomis, gautomis natūra ir nebuvo numatyta skaičiuoti menamas palūkanas. Paskolos sutartis buvo sudaryta Pareiškėjui sunkiu laikotarpiu, kadangi jis su V. K. yra geri seni draugai ir jam buvo žinomos Pareiškėjo asmeninės finansinės problemos, todėl, turėdamas santaupų, kurių jis nenaudojo, pasiūlė paimti paskolą iš jo, tokiu būdu ir buvo sudaryta beprocentinė paskolos sutartis, kuri, Pareiškėjo manymu, turi būti vertinama per žmogiškųjų santykių prizmę, neparemtą rinkos dėsniais.

Taip pat skunde teigiama, kad Pareiškėjo gautų menamų palūkanų atveju buvo taikytos per didelės palūkanų normos, ypač 2011 metais. Nei GPMĮ 9 straipsnyje, nei Taisyklėse nėra nurodyta, kaip turi būti skaičiuojama paskolų tikroji rinkos kaina. Patikrinimo metu menamos palūkanos buvo skaičiuojamos pagal Lietuvos banko internetiniame puslapyje skelbiamų palūkanų normų statistiką (už 2011 m. – 5,73 proc. ir už 2012 m. – 5,04 proc.), tačiau tokia mokesčių administratoriaus praktika, kai vadovaujamosi tik Lietuvos banko duomenimis, nevertinant kitų žinomų duomenų, Pareiškėjo nuomone, yra ydinga. Pareiškėjas klausia, kodėl negalima pasinaudoti informacija apie palūkanų normas ir jų pokyčius, kuri skelbiama Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos internetiniame puslapyje Valstybės pagalbos skiltyje adresu: http://www.konkuren.lt/index.php?show=vp&vp_menu=naujienos. Pareiškėjas pažymi, kad ten nurodytos palūkanų normos yra žymiai mažesnės nei skelbiamos Lietuvos banko puslapyje. Pareiškėjas taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad pagal šiame puslapyje skelbiamą informaciją Lietuvai už gautas paskolas iš Europos Sąjungos buvo taikomos: 2011 m. – 2,56 proc.; 2012 m. – 2,57 proc. palūkanų normos, kas prieštarauja MAĮ 7 straipsnyje bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinto lygybės principo nuostatomis.

Išdėstytų argumentų pagrindu Pareiškėjas prašo panaikinti Inspekcijos 2016-07-27 sprendimą Nr. 68-203.

Komisija, įvertinusi Pareiškėjo skundo motyvus, mokesčių administratoriaus pateiktą ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas iš dalies tenkintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 4074,66 Eur GPM, 1451,22 GPM delspinigius ir 407 Eur GPM baudą, mokesčių administratoriui Pareiškėjo

mokestinio patikrinimo metu konstatavus, jog Pareiškėjo patirtos išlaidos tikrintuoju laikotarpiu (2011–2012 metais) 60065,50 Lt viršijo jo gautas pajamas, taigi, jog Pareiškėjas ginčo laikotarpiu gavo kitų pajamų, kurių nedeclaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM, taip pat nustačius, kad Pareiškėjas, nemokėdamas palūkanų už gautą 500000 Lt paskolą, gavo pajamų natūra. Taip pat ginčas vyksta dėl Pareiškėjo vykdytos prekybos elektroniniu būdu per *Ebay.com* ir iš jos gautų pajamų bei patirtų išlaidų apskaičiavimo.

Dėl prekybos elektroniniu būdu per Ebay.com sistemą

Mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėjas 2011-2012 metais internetu (per *Ebay.com* prekybos sistemą) vykdė individualią veiklą – prekybą kompiuterine technika ir jos priedais.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjas tikrinamuoju laikotarpiu *Ebay.com* prekybos sistemoje buvo įregistravęs sąskaitą (elektroninę parduotuvę) „z1“, internetu pirko ir pardavė kompiuterinę techniką ir jos priedus. Atsiskaitymams vykdyti Pareiškėjas kartu su broliu B. B. buvo atidarę elektroninę *PayPal* sąskaitą Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuri buvo sujungta su Pareiškėjo ir jo brolio kreditinėmis kortelėmis. Liuksemburgo mokesčių administratoriaus pateiktais duomenimis, *PayPal* sąskaita Nr. (*duomenys neskelbtini*) atidaryta 2011-01-11, naudotojas – Pareiškėjas, įmonės pavadinimas UAB „P1“, tel. nr. (*duomenys neskelbtini*), elektroninio pašto adresai: (*duomenys neskelbtini*).

Kadangi Pareiškėjas nepateikė tikslių duomenų apie prekių pirkimus / pardavimus per *PayPal* sąskaitą (teigė, kad neišsaugojo tokius duomenis patvirtinančių dokumentų), mokesčių administratorius Pareiškėjo prekybos rezultatą apskaičiavo pagal Liuksemburgo mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją, t. y. pagal nurodytus Pareiškėjo identifikacinius duomenis (el. pašta (*duomenys neskelbtini*)) į *PayPal* sąskaitą gautas pajamas ir patirtas išlaidas. Apskaičiuota, kad Pareiškėjas į *PayPal* sąskaitą (el. pašta (*duomenys neskelbtini*)) 2011-2012 metais gavo 81966 Lt pajamų už parduotas prekes (kompiuterinę techniką ir jos priedus) (2011 m. – 58353 Lt, 2012 m. – 23613 Lt), įsigijo kompiuterinės technikos, elektronikos prekių ir kitų prekių (įvairia valiuta) už 201703,83 Lt (2011 m. - 194746,66 Lt, 2012 m. - 6957,17 Lt). *PayPal* sąskaitos aptarnavimo mokesčiai, apskaičiuoti proporcingai Pareiškėjo vykdytos prekybos apyvartai, sudarė 2984,30 Lt (2011 m. – 1542,57 Lt, 2012 m. – 1441,73 Lt). Dalis Pareiškėjo įsigytų prekių (už 6957,17 Lt) nebuvo susijusios su kompiuterine technika ar jos priedais, todėl priskirtos prekėms, skirtoms asmeninėms reikmėms. Kaip matyti, Pareiškėjo prekybos rezultatas buvo neigiamas, Pareiškėjas tikrinamuoju laikotarpiu patyrė 115764,54 Lt nuostolį (2011 m. – 49405,04 Lt, 2012 m. – 66359,50 Lt).

Pagal apmokestinamajam laikotarpiui aktualios GPMĮ redakcijos 2 str. 7 dalį individuali veikla yra savarankiška veikla, kuria versdamasis gyventojas siekia gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos per tęstinį laikotarpį: 1) savarankiška bet kokio pobūdžio komercinė arba gamybinė veikla, išskyrus nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų pardavimo ir (ar) nuomos veiklą; 2) savarankiška kūryba, mokslinė, profesinė, įskaitant laisvasias profesijas, ir kita panašaus pobūdžio savarankiška veikla; 3) savarankiška sporto veikla; 4) savarankiška atlikėjo veikla.

LVAT, formuodamas vienodą administracinių teismų praktiką taikant įstatymus, dėl GPMĮ 2 straipsnio 7 dalies aiškinimo ir taikymo ne kartą yra pažymėjęs, kad vertinant, ar gyventojas gali būti kvalifikuojamas kaip individuali veikla, būtina nustatyti veiklos savarankiškumo, versliškumo, tęstinumo požymių ir tokios veiklos tikslo – ekonominės naudos siekimo – buvimą, o taip pat tokios veiklos priskirtinumą išvardytoms veiklos rūšims (LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2006-06-16 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵-902/2006, LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2006-10-20 sprendimas administracinėje byloje Nr. A¹⁴-916/2006, LVAT 2009-08-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-266/2009, LVAT 2010-10-08 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1073/2010, 2012-03-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-102/2012, LVAT 2013-04-08 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-934/2013 ir kt.). Nenustačius bent vieno iš pirmiau paminėtų būtinųjų individualios veiklos požymių, atitinkama veikla GPMĮ 2 straipsnio 7 dalies prasme individualia veikla negali būti pripažinta.

Komisijos vertinimu, byloje surinkti įrodymai pakankami konstatuoti, kad Pareiškėjo 2011–2012 metais vykdyta prekyba kompiuterine technika ir jos priedais internetu per *Ebay.com*

sistemą laikytina individualia veikla, o iš prekybos gautos pajamos, GPMĮ taikymo prasme laikytinos pajamomis, gautomis iš individualios veiklos.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjas, sudarydamas prekių pirkimo ir pardavimo sandorius, savarankiškai sprendė su šia veikla susijusius klausimus, pats dengė savo veiklos išlaidas, t.y. Pareiškėjo veikla buvo savarankiška. Sandorių pasikartojimas tam tikrą laikotarpį – pastovus kompiuterinės technikos ir jos priedų pirkimas ir pardavimas 2011–2012 metais – įrodo Pareiškėjo veiklos tęstinumą.

Bylos medžiaga patvirtina, jog Pareiškėjas, prekiaudamas kompiuterine technika ir jos priedais, siekė gauti ekonominės naudos. Tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėjo sudaryti sandoriai buvo atlygintino pobūdžio. Nustatyta, kad dalis Pareiškėjo klientų (pirkėjų) elektroninės prekybos sistemoje adresu (*duomenys neskelbtini*) patvirtino prekių pirkimus (jie įsigijo prekių už apytiksliai 11087 svarų sterlingų, t. y. apie 47305 Lt) ir paliko atsiliepinimus apie iš Pareiškėjo įsigytas prekes. Akcentuotina, kad palikti atsiliepinimai – tai pardavėjo reitingas *Ebay.com* sistemoje, t. y. vienas svarbiausių rodiklių, užtikrinančių pardavėjo patikimumą ir sėkmingą prekių pardavimą. Pareiškėjas nei mokesčių administratoriui, nei Komisijai nepateikė jokių objektyvių įrodymų, kurie patvirtintų, jog ginčo prekės (kompiuterinė technika ir jos priedai, elektronikos prekės) buvo įsigytos asmeniniams poreikiams tenkinti, o ne turint kitokį tikslą, nei gauti pajamų iš vėlesnio jų pardavimo. Įvertinus aukščiau minėtų aplinkybių visumą, yra pagrindas konstatuoti Pareiškėjo ginčo prekių pardavimo veiklos versliškumo požymį ir jos tikslą – ekonominės naudos siekimą.

Pareiškėjas skunde Komisijai nurodė, kad *Ebay.com* sistemoje prisiregistravo kartu su broliu B. B. norėdami įsigyti prekių sau, savo šeimai bei draugams. Pareiškėjas taip pat teigia, kad mokesčių administratorius neįvertino prekių, kurios buvo užsakytos draugų ir kitų pažįstamų asmenų per *Ebay.com*, apmokėtos iš brolio kreditinės kortelės ir atsiųstos į Lietuvą Pareiškėjo vardu. Byloje esanti medžiaga paneigia šiuos Pareiškėjo teiginius: pirma, Pareiškėjas savo teiginiams pagrįsti nepateikė jokių objektyvių duomenų ir dokumentų, patvirtinančių konkrečių prekių įsigijimą draugų ar kitų pažįstamų asmenų prašymu, šių prekių perleidimą minėtiems asmenims bei patirtų išlaidų kompensavimą, antra, įsigytų prekių kiekis, įsigijimo išlaidos ir prekybos mastas (per 2 metus prekių įsigyta už 201703,83 Lt, parduota už 81966 Lt) rodo, kad tai nebuvo atsitiktiniai sandoriai, atvirksčiai, tai įrodo veiklos komerciškumą, ekonominės naudos siekimą, o ne siekį padėti draugams ar pažįstamiems.

Skunde taip pat nurodoma, kad Pareiškėjas jokių pajamų GPMĮ 8 str. prasme nėra gavęs, nes nė į vieną iš jo turimų sąskaitų banke nebuvo pervestos lėšos iš *PayPal* sąskaitos. GPMĮ 8 straipsnio 1 dalies nuostatos numato, kad pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad pajamų, išskyrus pozityviausias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentu, kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos. Iš bylos medžiagos matyti, kad *PayPal* sąskaitoje buvusios lėšos buvo Pareiškėjo nuosavybė, jomis buvo atsiskaitoma už internetu įsigytas prekes, Pareiškėjas galėjo bet kuriuo metu tas lėšas pervesti į atsiskaitomąją sąskaitą banke, todėl Komisijos vertinimu, mokesčių administratorius pagrįstai ginčo pinigines lėšas pripažino Pareiškėjo pajamomis jų gavimo momentu į maržinę (*PayPal*) sąskaitą.

Pareiškėjo skundo argumentas dėl GPMĮ 18 straipsnio 12 dalies nuostatų taikymo jo vykdytos individualios veiklos atveju laikytinas nepagrįstu. GPMĮ 18 str. 12 dalyje nurodyta, kad apskaičiuojant apmokestinamąsias individualios veiklos pajamas, gyventojų pasirinkimu vietoj kitose šio straipsnio dalyse nurodytų patirtų išlaidų gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla, leidžiamais atskaitymais gali būti pripažįstama suma, lygi 30 procentų gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų. Gyventojas, pasirinkęs apmokestinamąsias individualios veiklos pajamas apskaičiuoti šioje dalyje nustatyta tvarka, neprivalo turėti atskaitomą sumą pagrindžiančių dokumentų. Nors ginčo byloje Pareiškėjas neturi patirtas išlaidas pagrindžiančių dokumentų, Pareiškėjo faktiškai patirtos individualios veiklos išlaidos buvo nustatytos pagal Liuksemburgo mokesčių administratoriaus pateiktus duomenis, kuriuose nurodyti Pareiškėjo įsigytų prekių pavadinimai, modeliai, techninės charakteristikos, kainos, operacijų datos ir sumos,

atsiskaitymo būdas. Nustačius tikslų leidžiamų atskaitymų sumą, taikytinos GPMĮ 18 str. 1 dalies nuostatos, numatančios, kad nuolatinio Lietuvos gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla, leidžiamais atskaitymais laikomos su per mokestinį laikotarpį faktiškai gautomis arba uždirbtomis individualios veiklos pajamomis susijusios nuolatinio Lietuvos gyventojų patirtos įprastinės šiai veiklai išlaidos, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Pabrėžtina, kad įvertinus tai, jog Pareiškėjo vykdyta individuali veikla buvo nuostolinga, Pareiškėjo individualios veiklos rezultatas (nuostolis) buvo priskirtas pajamoms, gautoms iš nenustatytų šaltinių. Kitoks Pareiškėjo veiklos rezultato skaičiavimas nepaneigia mokesčių administratoriaus nustatytų faktiškai patirtų išlaidų ginčo prekėms įsigyti.

Pareiškėjas skunde teigia, jog tam tikrais atvejais už įsigytas prekes buvo atsiskaitoma kreditine kortele, tačiau Pareiškėjas savo kreditine kortele nesinaudojo. Šis Pareiškėjo argumentas, Komisijos vertinimu, yra nepagrįstas. Ginčo byloje nustatyta, kad *PayPal* sąskaita buvo sujungta su Pareiškėjo ir jo brolio kreditinėmis kortelėmis. Didžioji dalis atskaitymų už įsigytas prekes buvo vykdomi tiesiogiai per *PayPal* sąskaitą, kita dalis – kreditinėmis kortelėmis (tai matyti iš Liuksemburgo mokesčių administratoriaus pateiktos informacijos), tačiau mokėjimai kreditinėmis kortelėmis, priešingai negu tvirtina Pareiškėjas, nebuvo priskirti Pareiškėjo išlaidoms. Iš patikrinimo akto (4-5 psl.) matyti, kad Pareiškėjo į *PayPal* sąskaitą gautomis pajamomis ir patirtomis išlaidomis buvo pripažintos būtent į *PayPal* sąskaitą (pagal el. paštą (*duomenys neskelbtini*)) gautos pajamos ir išlaidos per *Ebay.com* prekybos sistemą įsigytoms prekėms, už kurias atsiskaityta per *PayPal* sąskaitą (pagal el. paštą (*duomenys neskelbtini*)), bet ne kreditinėmis kortelėmis.

Dėl B. B. Pareiškėjui į atsiskaitomas sąskaitas pervestų piniginių lėšų ir už Pareiškėją atliktų mokėjimų per banką, neva pagrindžiančių aplinkybes, kad dalis ginčo prekių buvo įsigyta Pareiškėjo vardu, tačiau parduota brolio, Komisija pažymi, kad Pareiškėjo brolis B. B. patikrinimo metu pateiktame paaiškinime nurodė, jog „*dalis įneštų grynujų pinigų buvo brolio (Pareiškėjo), pinigus įnešdavo pats Pareiškėjas ir atlikdavo savo atsiskaitymus*“, todėl mokesčių administratorius pagrįstai B. B. už Pareiškėją sumokėtas suma priskyrė Pareiškėjo patirtoms išlaidoms (kreditų dengimui ir ūkio reikmėms).

Pareiškėjas taip pat ginčija mokesčių administratoriaus išvadas dėl jo pateiktų 2011 metais surašytų prekių perpirkimo sutarčių, kurios neva pagrindžia, kad dalis prekių buvo perleista broliui. Komisija, išnagrinėjusi bylos medžiagą, sutinka su mokesčių administratoriaus pozicija, kad Pareiškėjo minimos sutartys yra neišsamios, neįrodančios realaus prekių perleidimo Pareiškėjo broliui ir atsiskaitymo pagal minėtas sutartis. Ginčo sutartys buvo pateiktos po atlikto patikrinimo (Pareiškėjas teigia nepateikęs sutarčių patikrinimo metu, nes nežinojo, kokia informacija naudojosi mokesčių administratorius ir nenorėjo sudvigubinti pirkimų/pardavimų), kas verčia abejoti Pareiškėjo sąžiningumu. Komisija pažymi, kad iš bylos medžiagos matyti, jog didelės dalies pirkimo–pardavimo sutartyse nurodytų prekių neįmanoma identifikuoti ir nustatyti, ar jos buvo įsigytos *Ebay.com* sistemoje, ar kitu būdu. Be to, nenustatyta, kad už sutartyse nurodytas prekes būtų atsiskaityta.

Komisijos vertinimu, nustatytų objektyvių aplinkybių visuma sudaro pagrindą išvadai, kad Pareiškėjo vykdyta veikla (prekyba kompiuterine technika ir jos priedais) atitinka GPMĮ įtvirtintos individualios veiklos savarankiškumo, tęstinumo, versliškumo (ekonominės naudos siekimo) požymius, todėl iš šios veiklos gautos pajamos turi būti apmokestinamos atitinkama GPMĮ nustatyta tvarka. Pareiškėjas neįrodė, kad jo vykdyta prekybos veikla yra priskirtina atsitiktiniams sandoriams, neatitinkantiems GPMĮ nustatytų individualios veiklos požymių.

Dėl MAĮ 70 straipsnio nuostatų taikymo

Mokesčių administratorius nustatė, jog tikrintuoju laikotarpiu Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas 60065,50 Lt (120131 Lt / 2). Konstatavęs šias aplinkybes, mokesčių administratorius taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjui apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą. Pareiškėjas, nesutikdamas su ginčijamu Inspekcijos sprendimu, savo skunde akcentavo tai, kad, pirma, mokesčių administratorius be pagrindo jo patirtą individualios veiklos nuostolį priskyrė bendroms jo ir buvusios sutuoktinės A. B. išlaidoms, kadangi jis su A. B. negyvena kartu ir neveda bendro ūkio nuo 2009 metų, antra, neteisingai buvo

nustatyti sutuoktinių piniginių lėšų likučiai tikrinamojo laikotarpio pradžioje, neįvertinus A. B. nurodyto 29500 Lt grynujų pinigų likučio, trečia, sutuoktinės iš banko sąskaitos išimta 17620 Lt (2011 metais – 11000 Lt, 2012 metais – 6620 Lt) suma neatsispindi šeimos pajamų–išlaidų balanse. Pareiškėjo sutuoktinė skunde Komisijai patvirtino, kad nieko nežinojo ir nedalyvavo Pareiškėjo vykdytoje veikloje.

Įvertinus skundžiamą sprendimą bei Kauno AVMI patikrinimo aktą ir sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, matyti, kad šiuose dokumentuose išsamiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su Pareiškėjo ir jo sutuoktinės gautomis pajamomis bei patirtomis išlaidomis, MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikymą. Todėl Komisija, vengdama pasikartojimų ir sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatų vertinimu, plačiau šių nuostatų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išdėstytos Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, iš naujo neapartinėja, o sprendime pasisako dėl Pareiškėjo skunde Komisijai nurodytų esminių nesutikimo su skundžiamu sprendimu motyvų.

Pareiškėjas kvestionuoja mokesčių administratoriaus nustatytą grynujų pinigų likutį ne banke, teigdamas, kad buvo neįvertinta A. B. nurodyta 2011-01-01 turėta 29500 Lt suma. Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjo ir jo sutuoktinės atžvilgiu buvo atliktas mokestinis patikrinimas už 2007–2010 m. laikotarpį (2013-10-22 patikrinimo aktas Nr. 04.2.2-AU16-31), kurio metu nustatyta, kad Pareiškėjo išlaidos viršijo jo gautas pajamas: *„mokėtojo faktiškai patirtos išlaidos 176561,53 Lt suma viršijo jo gautas pajamas. Įvertinus mokėtojo sutuoktinės 2010-12-31 diena galimai turėtą piniginių lėšų likutį 11790,81 Lt, šia suma dengiama mokėtojo faktiškai patirtų išlaidų dalis ir nustatoma, kad mokėtojo faktiškai patirtos išlaidos 164770,72 Lt suma viršijo mokėtojo gautas pajamas.“* Ginčas dėl ankstesnio patikrinimo metu nustatytų Pareiškėjo prievolių valstybei yra pasibaigęs, todėl nėra pagrindo nesivadovauti minėto ankstesnio patikrinimo metu atliktais apskaičiavimais.

Dėl skundo argumentų, jog šeimos pajamų–išlaidų balanse neatsispindi Pareiškėjo sutuoktinės grynujų pinigų išėmimai (2011 metais – 11000 Lt, 2012 metais – 6620 Lt), Komisija pažymi, kad minėti pinigų išėmimai, kaip ir pinigų įnešimai į sąskaitą (2011 m. – 10090 Lt, 2012 m. – 17670 Lt) buvo įvertinti apskaičiuojant sutuoktinių pajamų–išlaidų balansą už 2011–2012 metus, kuris buvo sudarytas atsižvelgiant į abiejų sutuoktinių faktiškai gautas pajamas ir patirtas išlaidas, įvertinus tiek grynujų pinigų operacijas, tiek pinigų judėjimą sąskaitose.

Inspekcijos sprendime nurodyta, kad mokestinis patikrinimas inicijuotas Inspekcijai 2016-01-05 atlikus Pareiškėjo mokestinį tyrimą Nr. FR0687-7, kurio metu nustatyta, kad Pareiškėjas (būdamas santuokoje su sutuoktine) 2011–2012 m. laikotarpiu *Paypal* sistemoje gavo pajamas už parduotas prekes bei įsigijo prekių ir patyrė išlaidas, kurios viršijo Pareiškėjo ir jo sutuoktinės pajamas. Nustačius, kad veikla atitinka individualios veiklos požymius, apskaičiuotas jos nuostolis. Pareiškėjui buvo pateiktas nurodymas pateikti paaiškinimą apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti. Pareiškėjas 2015-12-09 pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė duomenis apie turimą turtą, pinigines lėšas ir šeimos apytiksles išlaidas. Kadangi Pareiškėjo pateikti paaiškinimai ir byloje surinkti dokumentai nebuvo pakankami pagrįsti pajamas, kuriomis buvo dengiamos Pareiškėjo patirtos išlaidos, mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėjas turėjo pajamų iš nenustatytų šaltinių, kurios GPMĮ nustatyta tvarka nebuvo apmokestintos. Inspekcijos sprendime pabrėžta, kad Pareiškėjo individualios veiklos nuostolis apmokestintas kaip išlaidas viršijančios pajamos, gautos iš nenustatytų šaltinių.

Dėl Pareiškėjo argumentų, jog jo individualios veiklos nuostolis (patikrinimo akte traktuotas kaip pajamos iš nenustatytų šaltinių) neturi būti dalinamas lygiomis dalimis su buvusia sutuoktine vadovaujantis GPMĮ 10 str. 6³ punkto nuostatomis, mokesčių administratorius sutiko su Pareiškėjo pozicija dėl pajamų iš nustatytos individualios veiklos priskyrimo asmeninėms Pareiškėjo pajamoms, tačiau nustačius, kad Pareiškėjo veikloje buvo patirtas didžiulis nuostolis, o Pareiškėjas nepagrindė, iš kokių šaltinių dengė šias išlaidas, vadovaujantis MAĮ 70 straipsniu, minėtos pajamos buvo priskirtos kitoms neapmokestintoms pajamoms iš nenustatytų šaltinių, kurios, mokesčių administratoriaus teigimu, nėra prilyginamos individualios veiklos pajamoms.

Remiantis CK 3.87 straipsnio 1 dalies ir 4.73 straipsnio nuostatomis apskaičiuotos sumos padalintos abiem sutuoktiniams po lygiai, kadangi Pareiškėjas tikrinamuoju laikotarpiu buvo sudaręs santuoką su sutuoktine A. B. Inspekcijos sprendime akcentuota, kad Pareiškėjas patikrinimo metu pateiktuose paaiškinimuose neginčijo jų bendro ūkio ir patirtų bendrų sąnaudų, taip pat nurodė bendras apytiksles šeimos išlaidų sumas. Su Pareiškėjo pateiktomis bendromis vartojimo išlaidomis sutiko ir Pareiškėjo sutuoktinė patikrinimo metu 2016-02-05 pateiktame paaiškinime, kuriame ji teigė, kad sutuoktinio pateiktos šeimos išlaidos yra bendros. Jame sutuoktinė patvirtino, kad nors ir negyveno kartu, tačiau už viską mokėjo pusiau.

Iš bylos medžiagos matyti, kad nors patikrinimo akto 10 dalyje pateiktame Pareiškėjo ir jo sutuoktinės pajamų–išlaidų balanse už 2011 ir 2012 metus nurodytos tikslios tiek Pareiškėjo, tiek jo buvusios sutuoktinės gautos pajamos ir patirtos išlaidos, tačiau apskaičiuotos pajamos, gautos iš nenustatytų šaltinių, padalintos abiem sutuoktiniams lygiomis dalimis.

LVAT 2016-02-10 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-300-492/2016 pažymėjo, kad *mokesčių mokėtojas – tai asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokesį. Mokesčio mokėtojas yra vienas iš esminių (pagrindinių) atitinkamo mokesčio elementų, kuris gali būti nustatomas (apibrėžiamas) tik įstatymu (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2000 m. kovo 15 d., 2002 m. birželio 3 d., 2003 m. lapkričio 17 d., 2004 m. rugsėjo 2 d., 2006 m. sausio 24 d., 2006 m. rugsėjo 26 d. nutarimai). Todėl atitinkamame mokesčio įstatyme pateikta mokesčio mokėtojo sąvoka (jos turinys) negali būti aiškinama plečiamai (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-200/2012; 2013 m. balandžio 15 d. sprendimas administracinėje byloje A602-27/2013). Vadovaujantis ginčo teisiniais santykiais taikytinomis GPM įstatymo nuostatomis, konstatuotina, jog GPM įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju (ši nuostata įtvirtina, jog „pajamų <...> gavimo momentu laikomas momentas <...>, kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos <...>“) GPM mokėtoju pripažįstamas gyventojas (konkretus fizinis asmuo), kuris faktiškai bet kokia forma gavo pajamų, kurios yra GPM objektas jų gavimo momentu.*

Nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius pripažino Pareiškėją ir jo sutuoktinę faktiškai gavusiais ginčo pajamas lygiomis dalimis dėl to, jog, nesant įstatymuose ir juos lydiniuose teisės aktuose numatytų išimčių, šios pajamos yra laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe pagal Civilinio kodekso 3.88 straipsnio 1 dalį, o tokio sutuoktinių bendro turto dalių lygybės prezumpcija yra įtvirtinta Civilinio kodekso 3.117 straipsnio 1 dalyje.

Tačiau šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys į tai, kad, kaip konstatavo LVAT išplėstinė teisėjų kolegija 2013-01-07 priimta nutartimi administracinėje byloje Nr. A602-2280/2012, *aplinkybė, jog atitinkamos pajamos laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe pagal Civilinio kodekso nuostatas, nėra pakankama pripažinti, kad šias pajamas faktiškai yra gavę kiekvienas iš sutuoktinių GPM įstatymo nuostatų prasme. Toks plečiamasis GPM įstatymo 3 straipsnio (2002 m. liepos 2 d. įstatymo Nr. IX 1007 redakcija), skaitomo kartu su to paties įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu (2004 m. balandžio 8 d. įstatymo Nr. IX-2103 redakcija), aiškinimas akivaizdžiai neatitiktų šių nuostatų vertinimo kitų GPM įstatymo nuostatų kontekste. Todėl vien ta faktinė aplinkybė, jog ginčo pajamos pagal privatinės teisės nuostatas yra laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe, savaime neleidžia pripažinti pareiškėjo ir jo sutuoktinės lygiomis dalimis gavusiais ginčo pajamas apmokestinimo GPM tikslais.*

Komisija atkreipia dėmesį į mokesčių administratoriaus pozicijos dėl Pareiškėjo gautų pajamų ir patirtų išlaidų paskirstymo abiem sutuoktiniams lygiomis dalimis nenuoseklumą. Iš bylos medžiagos matyti, kad buvo atliktas Pareiškėjo mokestinis patikrinimas už laikotarpį nuo 2007-01-01 iki 2010-12-31 (2013-10-22 patikrinimo aktas Nr. 04.2.2-AU16-31), kurio metu buvo nustatyta, kad 2009-2010 metais Pareiškėjo patirtos išlaidos 174887,87 Lt viršijo gautas pajamas. Iš ankstesnio patikrinimo akto matyti, kad Pareiškėjo iš nenustatytų šaltinių gautos pajamos nebuvo dalinamos abiem sutuoktiniams po lygiai, pajamų–išlaidų balansai buvo apskaičiuoti kiekvienam iš sutuoktinių atskirai, tačiau Pareiškėjo 2009-2010 metais gautų neapmokestintų pajamų suma buvo sumažinta atsižvelgiant į apskaičiuotus A. B. grynųjų pinigų likučius

2009-12-31 (11790,81 Lt) ir 2010-12-31 (14756,33 Lt). Be to, Pareiškėjo 2009-01-07 iš V. K. gauta 500000 Lt paskola taip pat buvo priskirta Pareiškėjo asmeninėms pajamoms.

Pareiškėjas ir jo buvusi sutuoktinė skunduose Komisijai nurodo, kad A. B. nežinojo apie Pareiškėjo vykdytą individualią veiklą, joje nedalyvavo, todėl neturi dengti veiklos nuostolio solidariai su sutuoktiniu.

Pagal GPMĮ 10 str. 1 dalies nuostatas, individualios veiklos pajamoms priskiriamos pajamos iš individualios veiklos, įskaitant pajamas iš individualios veiklos turto, išskyrus nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, nuomos, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn. GPMĮ 10 str. 1 dalies komentaro 6³ punkte numatyta, kad tais atvejais, kai sutuoktiniai vykdo individualią veiklą ir iš tos veiklos gauna pajamų, laikoma, kad kiekvieno sutuoktinio individualios veiklos pajamos deklaruojamos ir apmokestinamos kaip atskiro gyventojų, gaunančio būtent jo vykdomos veiklos pajamas.

Nagrinėjamu atveju nėra jokių objektyvių prielaidų vertinti, kad Pareiškėjo vykdytoje individualioje veikloje naudotos pinigines lėšos, kuriomis buvo dengiamos veiklos išlaidos ir kurių šaltinis nežinomas, buvo gautos iš bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe esančio turto. Pabrėžtina, kad Pareiškėjas mokesčio ginčo nagrinėjimo metu nuosekliai teigė, kad prekybą kompiuterine technika ir jos priedais jis vykdė kartu su broliu, sutuoktinė nebuvo informuota apie jo vykdomus sandorius ir juose nedalyvavo. Nesant jokių duomenų apie pajamų šaltinius, nėra pagrindo teigti, kad mokesčiuose teisiniuose santykiuose, kurių pagrindu buvo gautos ginčo pajamos, faktiniai dalyviai buvo Pareiškėjas ir jo sutuoktinė, kad šios pajamos buvo įgytos bendra šių asmenų (sutuoktinių) valia.

Komisijos vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad individuali veikla yra laikoma savarankiška kiekvieno gyventojų atžvilgiu, Pareiškėjas tikrintuoju laikotarpiu bendro ūkio su buvusia sutuoktine A. B. nevedė, A. B. nedalyvavo Pareiškėjo vykdytoje prekyboje kompiuterine technika ir jos priedais, Pareiškėjo vykdytos individualios veiklos pajamos ir išlaidos, patirtos veiklai vykdyti, negali būti dalinamos abiem sutuoktiniams po lygiai.

Atsižvelgiant į išdėstytą, teigtina, jog mokesčių administratorius nevisapusiškai išanalizavo ginčo situaciją, išsamiai neištyrė visų reikšmingų bylai aplinkybių, todėl dėl aptartų priežasčių Inspekcijos sprendimas šioje skundo dalyje negali būti pripažintas pagrįstu ir teisingu. Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, taip pat į tai, jog LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad mokesčio ginčo gražinimas mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo yra galimas, kai nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo, tai yra tais atvejais, kai pavedama surinkti naujų galimų įrodymų, galimai lemsiančių kitokią bylos baigtį, pakartoti tam tikras administracines procedūras, dėl kurių pažeidimų galimai byla išnagrinėta neteisingai, atlikti naujus skaičiavimus ir pan. (LVAT 2009-05-04 nutartis adm. byloje Nr. A438-563/2009; LVAT 2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A556-2765/2011, LVAT 2013-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A438-492/2013), Inspekcijos sprendimas šioje dalyje naikintinas ir Pareiškėjo skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, t. y. Inspekcijai pavedama perskaiciuoti Pareiškėjui mokėtiną GPM bei su juo susijusias sumas už 2011–2012 metus, priskiriant Pareiškėjo į *PayPal* sąskaitą gautas pajamas ir patirtas išlaidas, susijusias su jo vykdyta individualia veikla, jo asmeninėms pajamoms ir išlaidoms.

Dėl pajamų natūra

Šioje bylos dalyje ginčas kilo dėl to, ar mokesčių administratorius ginčijamu sprendimu pagrįstai konstatavo, kad Pareiškėjas, 2011 ir 2012 metais nemokėdamas palūkanų nuo jam suteiktos beprocentinės 500000 Lt paskolos, gavo pajamas natūra, kurios apmokestinamos taikant 15 proc. GPM tarifą.

Byloje nustatyta, jog pagal 2009-01-07 paskolos sutartį Pareiškėjas gavo iš V. K. 500000 Lt paskolą. Sutartyje nurodytas paskolos gražinimo terminas 2014-01-07, palūkanos nenumatytos. Paskola tikrinamuoju laikotarpiu gražinta nebuvo.

Pajamų natūra dydis apskaičiuotas remiantis Lietuvos banko internetinėje svetainėje skelbiamomis palūkanų normomis tikrintų mokesčių laikotarpių pabaigai, kadangi palūkanos nebuvo mokamos, o paskola ginčo laikotarpiu negražinta. Pagal Lietuvos banko internetiniame

puslapyje http://www.lb.lt/stat_pub/statbrowser.aspx?group=7279 skelbiamus duomenis, nustatyta paskolų namų ūkiams kitiems tikslams palūkanų norma: 2011 m. – 5,73 proc., 2012 m. – 5,04 proc. Atsižvelgiant į šias palūkanų normas Pareiškėjui apskaičiuota 53850 Lt menamų palūkanų suma (2011 m. – 28650 Lt (500000 x 5,73 proc.), 2012 m. – 25200 Lt (500000 x 5,04 proc.)), kurios pripažintos Pareiškėjo kitomis su darbo santykiais nesusijusiomis ir ne individualios veiklos apmokestinamomis pajamomis ir apmokestintos GPMĮ 6 str. nurodytu 15 proc. GPM tarifu. Nuo gautų menamų palūkanų tikrinamuoju laikotarpiu apskaičiuota 2339,26 Eur (8077 Lt) GPM (už 2011 m. – 4297 Lt, už 2012 m. – 3780 Lt).

Pagal GPMĮ 2 str. 14 dalį pajamos – tai pozityviosios pajamos, priskiriamos Europos ekonominių interesų grupės pajamos, nutraukus gyvybės draudimo sutartis ar išstojus iš pensijų fondo grąžinamos įmokos (ar jų dalis), atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už perduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita nauda pinigais ir (arba) natūra, išskyrus šio straipsnio 14 d. 1–8 p. numatytus atvejus. GPMĮ 2 str. 15 dalyje pajamos natūra apibrėžiamos kaip neatlygintinai, mainais arba lengvatine kaina (konkrečiam gyventojui dėl tam tikrų interesų ar sandorių įtakos nustatyta mažesne negu tikroji rinkos kaina) gautas nuosavybėn arba naudoti (neįgyjant nuosavybės teisės) turtas arba gautos paslaugos, taip pat kita gauta nauda (jei naudos davėjas turėjo tikslą naudą duoti konkrečiam asmeniui), kai gauto turto, paslaugų ar kitos naudos ekvivalentas pinigine išraiška pagal šio įstatymo nuostatas būtų priskiriamas pajamoms.

Gyventojų pajamų, gautų natūra iš Lietuvos Respublikos ir užsienio vienetų bei nuolatinių ir nenuolatinių Lietuvos gyventojų, įvertinimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-05-19 įsakymu Nr. IK-162 patvirtintas Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašas, kurio 7 punktą nustato, kad gyventojų mokamos (nemokamos) palūkanos lyginamos su palūkanomis, kurios atitinka tikrąją rinkos kainą paskolos grąžinimo momentu. Minėtas palyginimas atliekamas lengvatinių palūkanų mokėjimo momentu, o jeigu palūkanos nemokamos - paskolos ar jos dalies grąžinimo momentu, arba paskutinę mokestinio laikotarpio dieną, kai paskola ar jos dalis mokestiniu laikotarpiu negrąžinama.

Taigi, GPM objektas yra gyventojų pajamos, gautos pinigais ir (ar) natūra. Nuo 2010 m. mokestinio laikotarpio gyventojų pajamomis, gautomis natūra, yra pripažįstamos neatlygintinai, mainais arba lengvatine kaina gautas nuosavybėn arba naudoti turtas arba gautos paskolos, taip pat kita gauta nauda, kai gauto turto, paslaugų ar kitos naudos ekvivalentas pinigine išraiška pagal šio įstatymo nuostatas būtų priskiriamas pajamoms, išskyrus GPMĮ 9 str. 1 dalies 1-5 punktuose nustatytus atvejus, todėl nuo 2010-01-01 pajamomis natūra pripažįstama gyventojų nauda, gauta natūra, kai gyventojas už kreditus (arba) paskolą moka lengvatines palūkanas, neatitinkančias rinkos kainos, arba jų nemoka. Pagal suteiktas beprocentes paskolas gyventojų gauta nauda (pajamos natūra) įvertinama nemokamas palūkanas lyginant su palūkanomis, kurios atitinka tikrąją rinkos kainą paskolos ar jos dalies grąžinimo momentu, arba paskutinę mokestinio laikotarpio dieną, kai paskola ar jos dalis mokestiniu laikotarpiu negrąžinama. Apskaičiuojant ir deklaruojant 2010 metų ir vėlesnių laikotarpių pajamas gyventojui gavus beprocentinę paskolą iš kito gyventojų, laikoma, kad gyventojas gavo kitų B klasės pajamų, ir iki kitų metų gegužės mėn. 1 dienos jis turi pateikti metinę pajamų deklaraciją bei nuo menamų palūkanų sumokėti 15 proc. dydžio GPM. Taigi, nuolatiniams Lietuvos gyventojams, gavusiems pajamų natūra, išskyrus GPMĮ 9 str. 1 d. nustatytas išimtis, kyla prievolė, vadovaujantis GPMĮ 5, 6, 22, 25 ir 27 str. nuostatomis, mokėti GPM.

Byloje nėra ginčo dėl to, kad Pareiškėjas pagal beprocentinę 2009-01-07 paskolos sutartį gavo iš V. K. 500000 Lt paskolą.

Pažymėtina, kad siekiant teisingai pritaikyti pajamas natūra reglamentuojančias GPMĮ nuostatas, kiekviena konkreti situacija turi būti vertinama individualiai, atsižvelgiant į faktines aplinkybes, tarp šalių susiklosčiusių santykių esmę, jų susitarimų turinį bei kt. Nagrinėjamu atveju, vertinant apmokestinimo GPM pagrindumą, pabrėžtina, kad Pareiškėjo nauda, gauta nemokant palūkanų už jam suteiktą paskolą, t. y. pajamos natūra, gali būti neapmokestinta GPM tik tokiu atveju, jeigu yra neidentifikuojamas ekonominiiais dėsniais pagrįstas siekis duoti ar gauti

naudos, t. y. pateikiami įrodymai, patvirtinantys, jog tai nėra Pareiškėjo gauta nauda, tačiau tokia faktinė aplinkybė nagrinėjamu atveju nenustatyta.

Komisijos vertinimu, Pareiškėjo iš V. K. 5 metų laikotarpiui gauta 500000 Lt dydžio paskola be palūkanų pagrįstai pripažinta Pareiškėjo gauta ekonomine nauda, nes Pareiškėjas nepatyrė išlaidų, kurios įprastai patiriamos disponuojant skolintomis lėšomis. Pareiškėjo skunde nurodyta aplinkybė, jog paskola gauta iš draugo, padėjusio Pareiškėjui susidūrus su asmeninėmis finansinėmis problemomis, nesudaro pakankamo pagrindo teigti, jog pajamų natūra nėra. Nagrinėjamu atveju V. K. (paskolos davėjas) savo veiksmais (neatlygintina paslauga) suteikė Pareiškėjui (paskolos gavėjui) ekonominę naudą, kurios pastarasis nebūtų galėjęs gauti rinkos dėsniais paremtomis sąlygomis. Pareiškėjas nepateikė Komisijai jokių įrodymų, kurie sudarytų pagrindą teigti, kad skolindamasis pinigus be palūkanų, jis negavo ekonominės naudos. Todėl mokesčių administratorius, paskolų gavimo laikotarpiams pritaikęs Lietuvos banko namų ūkiams nustatytas palūkanų normas, Pareiškėjo 2011–2012 metais gautas pajamų natūra sumas (nemokėtos palūkanos) pagrįstai apmokestino taikant 15 proc. GPM tarifą ir apskaičiavo mokėtiną GPM.

Pareiškėjas skunde pabrėžia, jog paskola buvo sudaryta iki 2009-07-01, t. y. laikotarpiu, kuomet pagal galiojančius teisės aktus gyventojų nauda, gauta naudojantis beprocentine paskola, nebuvo laikoma pajamomis natūra ir nebuvo numatyta skaičiuoti menamas palūkanas.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad GPMĮ 2 str. 15 dalis, apibrėžianti pajamas natūra, yra nepakitusi nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos, t. y. nuo 2003-01-01, o GPMĮ 9 str. 1 dalis, nustatanti išimčių, kada gyventojų nauda nelaikoma pajamomis, gautomis natūra, sąrašą, 2009-07-22 įstatymu Nr. XI-385, įsigaliojusiu nuo 2010-01-01 (šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2010 m. mokestinio laikotarpio pajamas), buvo tik patikslinta. Iš ginčo bylos medžiagos spręstina, jog nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius pripažino Pareiškėją gavus pajamas natūra menamų palūkanų forma 2011–2012 metų laikotarpiu, galiojant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-05-19 įsakymu Nr. K-162 patvirtinto Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašo 7 punkto, kuris apibrėžė pagal paskolą nemokamų palūkanų įvertinimą, nuostatomis. Finansų ministro 2009-05-19 įsakymo Nr. 1K-162 „Dėl pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 3 punkte (2009-09-14 įsakymo Nr. 1K-301 redakcija) nustatyta, kad šis įsakymas įsigalioja ir taikomas nuo 2009-07-01, išskyrus šiuo įsakymu patvirtinto Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašo 5 ir 7 punktus, kurie taikomi apskaičiuojant ir deklaruojant 2010 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas.

Dėl Pareiškėjo ginčijamų Lietuvos banko nustatytų palūkanų normų taikymo apskaičiuojant pajamų natūra dydį, Komisija pažymi, kad Lietuvos bankas yra viena iš svarbiausių oficialiąją statistiką rengiančių šalies institucijų, sudarančių ir skelbiančių išsamią, tarptautinius standartus atitinkančią ir su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis palyginamą finansų statistiką. Lietuvos banko funkcijos šioje srityje yra apibrėžtos 1994-12-01 Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme Nr. I-678. Įstatymo 8 str. 1 d. 5 punkte ir 2 d. 4 punkte nurodyta, kad Lietuvos bankas renka Europos centrinių bankų sistemos uždaviniais, taip pat Lietuvos banko funkcijoms, nesusijusioms su Europos centrinių bankų sistemos veikla, vykdyti reikalingą statistinę informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir ūkio subjektų, nustato jos rinkimo, sudarymo ir platinimo tvarką. Statistinė informacija skelbiama ne rečiau kaip kartą per mėnesį (55 str.). Pareiškėjo skunde nurodomos Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos internetiniame puslapyje nurodomos Lietuvai už gautas paskolas iš Europos Sąjungos taikytos palūkanų normos negali būti taikomos Pareiškėjui, kadangi ginčo paskolos šalys – fiziniai asmenys.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, į byloje nustatytas aplinkybes, kad Pareiškėjas 2011–2012 metų laikotarpiu, už kurį jam buvo apskaičiuotas GPM, ginčo paskolos grąžinęs nebuvo, palūkanų už šią paskolą nemokėjo, darytina išvada, kad Pareiškėjas visu šiuo laikotarpiu gavo naudą natūra. Todėl mokesčių administratorius pagrįstai, tinkamai taikydamas aukščiau paminėtas GPMĮ nuostatas, atsižvelgęs į GPMĮ 8 str. 1 dalį, jog pajamos (šio ginčo atveju Pareiškėjo gaunama nauda naudojantis paskola be palūkanų) pripažįstamos jų gavimo momentu, apskaičiavo Pareiškėjui 2339,26 Eur (8077 Lt) GPM už 2011–2012 metus.

Komisija, įvertinusi ginčo medžiagą, atsižvelgusi į byloje pateiktų duomenų visumą, išnagrinėjusi Pareiškėjo skundo argumentus ir byloje surinktus įrodymus, šioje ginčo dalyje (dėl Pareiškėjo gautų pajamų natūra) konstatuoja, kad mokesčių administratorius pagrindė Pareiškėjui apskaičiuotą 2339,26 Eur GPM ir su juo susijusias sumas už 2011–2012 metus, kaip tai numato MAĮ 67 str. 1 dalis, todėl ginčijamas Inspekcijos sprendimas šioje skundo dalyje laikytinas pagrįstu ir teisingu.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Atnaujinti Pareiškėjo 2016-08-16 skundo dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-07-27 sprendimo Nr. 68-203 nagrinėjimą.

2. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-07-27 sprendimo Nr. 68-203 dalį dėl nurodymų sumokėti į biudžetą 2339,26 Eur GPM ir su juo susijusias sumas.

3. Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-07-27 sprendimo Nr. 68-203 dalį dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 1735,40 Eur GPM ir su juo susijusias sumas ir perduoti Pareiškėjo skundą šioje ginčo dalyje centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene